№ 225. Wtorek 30. Września 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Cesarz Jego Mość powrócił do Wiédnia. — Podróż Jego c. k. apost. Mości w Węgrzech. — Nowiny Dworu. — Cesarz Jego Mość spodziewany w Medyolanie. — Ułaskawienia. — Prezydent zgromadzenia katolickiego. — Poseł cesarski do Neapolu w drodze.)

Wiédeń, 27. września. Jego Ces. król. Apostolska Mość wyjechawszy dnia 23. b. m. z Halbthurn przybył dnia wczorajszego (26.) o dziesiątej godzinie wieczór osobnym pociągiem północnej kolei żelaznej z powrotem z Swej podróży do Wiédnia i udał się niezwłocznie do Schönbrunu.

— Według depeszy telegraficznej do ministra spraw wewnętrznych raczył Jego Cesarska Mość dnia 24. b. m. rano zwiedzić w Komornie szpital, koszary i budowy twierdzy. O godzinie 10tej odjechał Najjaśniejszy Pan cesarskim yachtem „Adler" z Komorna. Jeneralicya, władze, szlachta i mieszkańce zgromadzili się na wybrzeżu łącząc okrzyki „Niech żyje!" z odgłosem dział twierdzy. W Granie, Waizen jak wszędzie wzdłuż wybrzeża tłumy ludności witały Monarchę okrzykami radości. Przybywszy do Pesztu o godzinie 4tej i powitany uniesieniem ludności zgromadzonej tłumnie u wybrzeża udał się Jego Cesarska Mość do twierdzy i c. k. zamku raczył najłaskawiej przyjmować władze cywilne i wojskowe, licznie zebranych magnatów i szlachtę, tudzież duchowieństwo i zwierzchność miejską.

Dalsza depesza telegraficzna z **Budy** do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych zawiera następując szczegóły o podróży Jego Ces. król. Apostolskiej Mości:

Dnia 24. b. m. wieczór grały na placu przed cesarskim zamkiem połączone bandy muzyczne załogi. Dnia 26. przed południem raczył Jego Cesarska Mość udać się świetnie przyozdobionemi ulicami miasta Pesztu śród nieustannych okrzyków radości na plac musztry, gdzie do godziny 2giej trwał przegląd wojska. Za powrotem raczył Jego Cesarska Mość najłaskawiej udzielać audyencye. O godzinie 5. był obiad u Dworu. Dnia 26. b. m. miał Jego Ces. król. Apostolska Mość o godzinie 7. rano odjechać do Czegled, zlustrować tamtejsze wojsko i po rannym obiedzie o pierwszej godzinie po południu odjechać bez zatrzymania się z powrotem do Wiédnia.

Jego Cesarzewiczowska Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Franciszek Karol przybył w podróży z Ischl do Mariazell dnia 25. b. m. po południu do Bruck. Jego Excelencya Namiestnik Styryi, tudzież reprezentanci władz miejscowych przyjmowali Arcyksięcia z najgłębszem uszanowaniem. Jego Cesarzewiczowska Mość miał zamiar nazajutrz (26.) rano udać się w dalszą podróż do Mariazell.

Jego Cesarzewiczowska Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Namiestnik *Karol Ludwik* przybył dnia 24. b. m. do Salcburga i wysiadł w c. k. rezydencyi zimowej. Nazajutrz udał się Jego Cesarzew. Mość na Ischl do Innspruku.

Jego Cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Leopold przybył dnia 24. b. m. z Swej podróży inspekcyjnej z powrotem do Wiédnia.

Dnia 25. b. m. rano odpłynęła statkiem parowym c. k. służba dworska z powozami i końmi z Wiédnia do Ischl, gdzie spodziewani są Ich Mość Cesarstwo w pierwszych dniach października.

C. k. austryacki poseł koronacyjny, książę Esterhazy ma dnia 3. października odjechać z Moskwy a w połowie października spodziewany jest z powrotem w Wiédniu.

— Kongregacya w Medyolanie powołała radę miejską na dzień 26. września dla naradzenia się nad urządzeniem festynów na godne przyjęcie Ich Mość Cesarstwa. Fml. Martini, c. k. nadzwyczajny ambasador i pełnomocny minister przy dworze Neapolitańskim przybył dnia 23. b. m. do Tryestu.

— Jego Excelencya jenerał-gubernator Lombardzko-Weneckiego Królestwa, feldmarszałek hrabia Radetzky, dozwolił wygnańcowi Antonio Calogera i wychodźcy politycznemu Carlo Ruskoni bezkarnego powrotu do c. k. państw austryackich, a drugiego przywrócił oraz do praw obywatelstwa austryackiego.

— Jego Excelencya jenerał-gubernator Lombardzko-Weneckiego królestwa, feldmarszałek hrabia Radetzky, dozwolił wychodźcy politycznemu Luigi Ticca de Rosa bezkarnego powrotu do c. k. państw austryackich z przywróceniem go do praw obywatelstwa austryackiego i zniesieniem sekwestru z jego majątku.

— Hrabia Henryk O'Donell został 23. b. m. obrany jednogłośnie prezydentem obradującego w Lincu ósmego jeneralnego zgromadzenia związku katolickiego Niemczy.

— Jego Excelencya kawaler Martini, c. k. nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy król. neapolitańskim dworze, odpłynął 23go b. m. z Tryestu parapływem „Stambul" do Ankony, Brindisi i t. d., dniem przedtem przybył z Wiédnia do Tryestu.

Hiszpania.

(Akt dodatkowy do konstytucyi. — Powrót marszałkowi Narvaez dozwolony. — Przesilenie ministeryalne. — Ułaskawienia. — Podejście zbójeckie. — Sprzedaż dóbr kościelnych odwołana. — Spisek odkryty. — Depesza z 20. i 21. września.)

— *Gazeta madrycka* zamieszcza następujący dekret królewski, tyczący się nowej kostytucyi hiszpańskiej:

Uwzględniając powody przedłożone mi przez moją radę ministrów, postanawiam co następuje:

Art. 1. Przywróconą zostaje konstytucya monarchii hiszpańskiej ogłoszona 23. maja 1845.

Art. 2. Nim Kortezy wspólnie ze mną postanowią, co uczynić wypadnie, rzeczona konstytucya zostanie zmodyfikowana następującym aktem dodatkowym, który zachowywany i wykonany będzie jako część dopełniająca konstytucyi, zaraz po ogłoszeniu niniejszego dekretu.

Akt dodatkowy do konstytucyi monarchyi hiszpańskiej.

Art. 1. Rozpoznawanie przestępstw prasy należy do sądu przysięgłych, wyjąwszy wypadki prawem przewidziane.

Art. 2. Po ogłoszeniu prawa wzmiankowego w art. 8. konstytucyi, terytoryum do którego prawo toż ma być zastosowanem, rządzonem będzie podczas zawieszenia środków artykułem 7. przepisanych poprzednio istniejącem prawem porządku publicznego. Jednakowoż pod wpływem żadnego z obu tych praw, niebędzie wolno rządowi, wydalać poddanych hiszpańskich po za obręb królestwa, przesiedlać ich lub na wygnanie wysyłać z półwyspu.

Art. 3. Pierwsze zamianowanie senatorów niemoże przewyższać liczby 140; a gdy ta ilość uzupełnioną zostanie, król będzie mógł tylko mianować senatorów w ciągu posiedzeń Kortezów.

Art. 4. Prawo wyborcze deputowanych na Kortezy określi, czyli wybrani wykazywać się mają podatkiem lub pewnym dochodem.

Art. 5. Nawet w razie hierarchicznego awansu, będzie podlegał każdy deputowany powtórnym wyborom.

Art. 6. Kortezy zebrane trwać będą przynajmniej 4 miesiące w roku, licząc od dnia, w którym zgromadzenie stanowczo będzie ukonstytuowanem.

Art. 7. Jeżeli w którym roku obie izby prawodawcze nie zgodzą się co do prawa budżetu, prawo budżetu poprzednio wykonywane, na rok ten zatrzymane zostanie.

Art. 8. Deputowani nadmienieni w art. 41. konstytucyi, nie będą mogli być sądownie do odpowiedzialności pociągani, bez poprzedniego upoważnienia kongresu.

Art. 9. Wyjąwszy wypadki przewidziane artykułem 46 konstytucyi, król niebędąc do tego upoważnionym prawem osobnem, nie będzie mógł:

1) nadawać ogólnej amnestyi,

2) szafować ogółem lub częścią dóbr koronnych.

Art. 10. Król i ci z jego poddanych, którzy mogą być powołani do następstwa po nim, nie będą mogli zawierać małżeństwa, niemając do tego osobnego upoważnienia.

Art. 11. Ustanowioną będzie rada stanu, od której król zasięgać będzie rady w wypadkach przewidzianych prawem.

Art. 12. Prawo organiczne co do magistratur, oznaczy formę i warunki, w których król będzie mógł mianować, zmieniać lub odwoływać urzędników lub sędziów.

Art. 13. Król sam będzie miał prawo mianowania alkadów w miejscach, gdzie ludność przechodzi 40 tysięcy dusz. W innych wypadkach służy mu przewidziane prawem pośrednictwo w mianowaniu alkadów.

Art. 14. Spisy wyborcze na deputowanych do kortezów, będą nieustające. Zdolność wyborców ulegać będzie wolnemu roztrząsaniu i rozbiorczemu sądowi publicznemu.

Art. 15. W ośmiu dniach po otwarciu Kortezów, rząd przedłoży kongresowi rachunki poprzednie i budżet wydatków na przyszłość.

Art. 16. Kortezy obradować będą nad prawem, o którem jest mowa w art. 79 konstytucyi, nim się zajmą prawem względem budżetu.

— Dziennik *Novedades* donosi, że d. 16. b. m. po ogłoszeniu konstytucyi, otrzymał marszałek Serano upoważnienie, wydać marszałkowi Narvaez — na żądanie — paszport do Hiszpanii. *Nacion* ze swej strony powiada, że Narvaez wkrótce tu przybędzie, a *Epoca* dodaje podobnie, że ustaną wyjątkowe stosunki, w jakich książę Walencyi od roku 1851 się znajdował. Dziennik ten donosi także, że Cesarz Napoleon podczas pobytu swego w San Sebastian ułaskawił dwóch wychodźców francuskich i dał im pieniądze na podróż.

Podług korespondencyi z **Madrytu** z 16. września w *Journal des Débats* było ministeryum hiszpańskie bliskie już rozwiązania. Nagle powstało w jego łonie silne rozdwojenie z powodu wykonania ustawy względem sprzedaży dóbr czyli tak zwanej desamortyzacyi; kilku ministrów, nawet sam prezydent rady gabinetowej O'Donnell, chcieli podać się do dymisyi. Ale dzięki wytrwałości i mądrości Królowy, wspieranej wpływem ministra spraw wewnętrznych Rios Rosas, przeszło szczęśliwie to przesilenie, i gabinet pozostał tymczasowo niezmieniony.

Dziennik *Novedados* donosi z 18. b. m., że wydano już potrzebne zezwolenie na powrót patryarchy z Indyi do Madrytu. — Ten sam dziennik opowiada: „Miano zamiar zrabować szybkowóz, wysłany przedwczoraj do Saragossy. Czterech zbójców przysiadło się do podróży; ale że rząd otrzymał denuncyacye, wyprawił więc z nimi ajenta swego, który w chwili, gdy chcieli wykonać swój zamach, kazał zatrzymać szybkowóz i uwięzić zmyślonych podróżnych: przy rewizyi pokazało się, że mieli pod sukniami ukrytą broń i wytrychy.“

Ajenturze Havas piszą z **Madrytu** z 18. września: „Dziennik ministeryalny *Hojas Autografas* powiada, że niedziwiłby się wcale, gdyby uskuteczniona dotąd w wartości 300 milionów, zatem w trzech siódmych częściach ogólnej ceny szacunkowej, sprzedaż dóbr kościelnych jeśli nie zaniechana, to przynajmniej zawieszona została, dopokąd nieporozumie się rząd ze stolicą papiezką. Wkońcu dodaje, że sprzedaż dóbr niekościelnych nie będzie przerwana. — Przedwczoraj odkryto tu spisek, którego zamiarem było uorganizować w górach Toledu bandę Karlistów. Spiskowi mieli wczoraj udać się na oznaczone miejsce, ale policya przyaresztowała jenerała brygady Ortegę i komendanta imieniem Garcia, którzy mieli być szefami, jako też dwanaście podmówionych osób. Niewiadomo, czy spisek ten nie był rozgałęziony po innych miastach. Więźniów oddano pod sąd wojenny.“

Depesza z **Madrytu** z 20. września donosi: „Wielkie manewry wojskowe będą odbywać się od 25. do 30. września.

Depesza z **Madrytu** z 21. września donosi: „Na dniu 9go b. m. zaszła krwawa utarczka między załogą Melilli i Maurami z okolicy. Maurowie ponieśli znaczne straty; Hiszpanie mieli 19 poległych i 70 rannych.“

Francya.

(Składki. — Oczekują notę Anglii i Francyi. — Nagrody w konkursie architektury. — Wyprawa floty w Neapolitańskie. — Wyprawa na Kabylię wątpliwa. — Aresztacye. — Strzeżenie granicy hiszpańskiej. Wiadomości bieżące.)

Paryż, 22. września. Podług Monitora wynosiły wszystkie składki na dotkniętych powodzią mieszkańców do dnia wczorajszego 10,990.679 franków. — Jak słychać, ogłosi już *Monitor* temi dniami, a może nawet jutro notę Anglii i Francyi do rządów europejskich w sprawie zamierzonej interwencyi w Neapolu. Będą w niej wyjaśnione powody, które zmusiły obadwa mocarstwa do uchwalonego środka; zresztą ułożona w duchu ściśle konserwacyjnym nie tylko odrzuca ta nota wszelką podnietę rewolucyjną, ale nawet zagraża jej niezwłocznem przytłumieniem. — Akademia sztuk pięknych rozdała przedwczoraj dwie wielkie nagrody architektury; przedmiotem tegorocznego konkursu był plan pałacu, który ma być zbudowany w Konstantynopolu dla ambasadora francuskiego.

O polityce rządów Anglii i Francyi w obec rządu neapolitańskiego robi *Journal des Débats* następujące uwagi:

„Zapewniają, że punktem zebrania francuskich i angielskich sił zbrojnych, które mają być wysłane do Neapolu, będzie na razie Ajaccio. Eskadra francuska ma 22. lub 23. września opuścić Tulon, a na pokładzie sprzymierzonej eskadry znajduje się urzędnik francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych, który wiezie stanowcze instrukcye panu Brenier. Po przewidzianej już odpowiedzi na ultimatum, przedłożone przez pana Brenier na mocy tych instrukcyi, nastąpiłoby zerwanie stosunków dyplomatycznych, i p. Brenier udałby się na pokład sprzymierzonej floty, która pozostałaby na wodach odnogi neapolitańskiej, by każdego czasu nieść pomoc swoim krajowcom.“

Wkońcu zaś dodaje ten dziennik:

„Zresztą nie będzie król Neapolu tak mocno zagrożony, jak się zdawać może: demonstracya obudwu mocarstw będzie bez wątpienia przez długi czas imienna tylko. Jeśli zaś w niespodziewany sposób przyspieszona i w takiej chwili wykonana zostanie, kiedy najmniej myślano o tem, potrzeba to przypisać może wymaganiom parlamentarnym, jakich obawiać się musi ministeryum angielskie, a które Francyę tylko pośrednio obchodzą. Anglia ma parlament, izbę niższą i partye, którym trzeba zdać sprawę. My możemy o tem zapomnieć, ale Lord Palmerston zmuszony jest pamiętać.“

Moniteur de l'armée zbija w następującym artykule wiadomość dziennika *Constitutionnel* o rozpoczęciu expedycyi do Wielkiej Kabylii:

„Dzisiejszy *Constitutionnel* donosi, że expedycya do Wielkiej Kabylii rozpoczęła się już, i że skoncentrowano olbrzymie siły zbrojne pod rozkazami dzielnego jenerała Renault, który objął naczelną komendę nad expedycyą. Nasza korespondencya prywatna z Algieryi dozwala nam oświadczyć, że wiadomość ta jest bezzasadna. Wiadomo, że w chwili, gdy w Kabylii pokazały się pierwsze oznaki wzburzenia, wysłał jenerał-gubernator, zachowując zwykłą swą ogledność i odwagę dla zapobieżenia wszelkim złym skutkom dwie dywizye, jedną pod dowództwem jenerała Renault, a drugą pod rozkazami jenerała Jussuf do Dra-el-Mizan i Tisi-Ouson. Dzięki temu rozporządzeniu, musiały bandy Kabylów dość drogo opłacić swoją zuchwałość, gdy chciały niespodzianie uderzyć na nasze stacye. Stanowcza klęska, jaką poniosły, nie dozwoliła wzburzeniu rozszerzać się dalej, i teraźniejszy stan Kabylii nie wywołuje wcale potrzeby powszechnej expedycyi. Jeśliby zaś musiała być przedsięwzięta, natenczas poruczonoby naturalnie naczelną jej komendę jenerał-gubernatorowi.“

Liczbę osób, uwięzionych tu za udział w tajnych towarzystwach, podają na 49; między tymi znajduje się pewien profesor, który wykładał chemię robotnikom. — Słychać, że w kolonii karnej na Nowej Kaledonii będzie się znajdował oddział polityczny. — Pawilony Tuileryów, nie mające jeszcze żadnej nazwy, mają otrzymać nazwiska sławnych ministrów francuskich. Na jednym z nich wypisano wczoraj: „Pawilon Turgot.“ — Granicy hiszpańskiej strzegą teraz bardzo ostro. Wydano najsurowsze rozkazy, ażeby niedozwalano wstępu do Francyi Hiszpanom, których paszporta nie są w porządku. — Podług doniesień z Compiegne robią w tem mieście już wszelkie przygotowania na przyjęcie cesarskiego dworu. Apartamenta Cesarzowy zostały nowo umeblowane. Najświetniej urządzony jest salon kąpieli. — Pierwszy numer humorystycznego dziennika *La Comedie* wyszedł dnia 20go b. m.

Włochy.

(Konsystoryum publiczne. — Zaburzenie w Pesaro. — Sprostowanie mylnych pogłosek.)

Rzym, 18. września. Jego Świątobliwość Papież złożył dziś publiczny konsystorz, ażeby nadać kardynalski paliusz Jego Eminencyi, mianowanemu w tajnym konsystorzu 15. marca 1852 kardynałem i ogłoszonemu w konsystorzu 7. marca 1853 kardynałowi Viale Prela. Kardynał złożył najprzód w kaplicy Pawlińskiej w obecności przełożonych kardynałów, innych kardynałów i według zwyczaju przytomnych osób przepisaną przez konstytucye apostolskie przysięgę. Poczem dwaj dyakonowie kardynalni zaprowadzili go do sali konsystorskiej; zbliżył się do tronu papieskiego, ucałował najprzód stopę, potem rękę Jego Świątobliwości i otrzymał od Ojca świętego uściśnienie; poczem uściskany od swych kolegów udał się na swoje miejsce i powrócił znowu do tronu, aby od Jego Świątobliwości otrzymać paliusz kardynalski.

Adwokat konsystoryalny pan Tosti mówił przy tej sposobności po raz trzeci przed Jego Świątobliwością za beatyfikacyą apostolskiego misyonarza Leopolda da Gaiche, zakonnika OO. Franciszkanów w Perugii.

Ich Eminencye kardynałowie udali się potem w procesyi do kaplicy Pawlińskiej, ażeby się znajdować na odspiewaniu hymnu św. Ambrozego; poczem poddziekan św. kolegium odmówił oracyę *Super Electum*, poczem kardynałowie koledzy ucałowali powtórnie Jego Eminencya kardynał Viale Prela.

Po publicznym odbył Jego Świątobliwość tajny konsystorz, w którym według zwyczaju zamknięto Jego Eminencyi kardynałowi Viale Prela usta.

Jego Świątobliwość zaproponował potem następujące kościoły:

Połączone kościoły katedralne w Osimo i Cingoli dla Jego Eminencyi kardynała Brunelli;

Metropolitalny kościół w Mohilewie dla posuniętego na wyższy stopień przez kościół katedralny Wileński Monsignora Wacława Żylińskiego:

Metropolitalny kościół w Warszawie dla posuniętego na wyższy stopień przez biskupi kościół w Hermopolis *in part. infid.* Monsignora Antoniego Fiałkowskiego:

Arcybiskupi kościół w Chieti dla wielebn. D. Marinis, kapłana w Aquila;

Arcybiskupi kościół w Marcyanopolu *in part. infid.* dla byłego biskupa w Janowie Monsignora Gutkowskiego;

Katedralny kościół w Viseu dla Monsignora Lemos:

Katedralny kościół w Bova dla wielebn. O. Fr. Dalmazio di Andrea, kapłana w Morkone itd.

Katedralny kościół w Władysławie dla wielebn. D. Michała Marzewskiego, kapłana dyecezyi Władysławskiej itd.

Katedralny kościół w Janowie dla wielebn. P. Fr. Szymańskiego, kapłana w Warszawie;

Biskupi kościół w Ginopolis *in part. inf.* dla wielebn. D. Wincentego Lipoki, kapłana dyecezyi Wileńskiej itd.

Potem otworzył Jego Świątobliwość w sposób zwyczajny Jego Eminencyi kardynałowi Viale Prela usta; ten prosił o nadanie paliusza za poruczony mu 28go września 1855 metropolitalny kościół w Bononii.

Poczem proszono o święty paliusz dla wspomnionych powyżej kościołów w Chieti, Mohilewie i Warszawie.

Wkońcu włożył Ojciec święty na palec Jego Eminencyi kardynała Viale Prela pierścień kardynalski, i nadał mu tytuł presbyteryalny św. Andrzeja i Grzegorza z Mons Cölius.

Ojciec święty udał się po skończonym konsystorzu do swoich apartamentów i przyjmował Jego Eminencyę kardynała Viale Prela prywatnie;

Jego Świątobliwość raczył rzeczonemu kardynałowi przydzielić św. kongregacye koncylium, ceremoniału, egzaminu biskupów i nadzwyczajnych spraw kościelnych.

— **Z Pesary** piszą do *Osserv. Triest.* z 19go września: „Dnia dzisiejszego objawiało się tu niebezpieczne wzburzenie, ale szczęściem przeszło bez dalszych skutków. Jak wiadomo nałożył rząd jeszcze w roku 1851 podatek na rękodzielnictwa, ale dotąd niepłacono go jeszcze. Od kilku dni zaczęto domagać się wszelkich zaległości. Z tej przyczyny pozamykano dziś zrana wszystkie sklepy, nawet piekarskie, i po mieście krążyły buntownicze plakaty. Ale gdy około południa oznajmiło ludności obwieszczenie władzy, że podatek tymczasowo został zawieszony, pootwierano natychmiast wszystkie sklepy, i niezaszło najmniejsze zakłócenie porządku i spokojności.“

Upewniają, że książę Petrulla, poseł neapolitański przy dworze wiedeńskim podał się do dymisyi.

Rozgłoszano wieść o przyłączeniu się jednej fregaty sardyńskiej do angielsko-francuskiej flotyli. Przyłączenie to nie nastąpi wcale, a nadto oświadczyły mocarstwa zachodnie, że okrętów wojennych nie wysyłają w zamiarze wojennym, lecz tylko dla większej powagi ultimatum. Sardynia zostaje poza obrębem kontrowersyi dyplomatycznej. A jeśli rząd sardyński wysyła okręt swój do Neapolu, tedy nie należy uważać tego za przyłączenie się do mocarstw zachodnich; okręt sardyński zabrać ma na pokład krajowców zamieszkałych w Neapolu, gdyby Lazaronów chciano pobudzić do jakich zaburzeń. Jakoż i inne mocarstwa a nawet i Austrya wyprawią zapewne w tej mierze okręta swoje do Neapolu.

Niemce.

(Przejazd dostojnych osób.)

Jej Mość Cesarzowa rosyjska, matka uda się w podróż do Włoch na Wrocław, Drezdno i Sztutgardę i już temi dniami stanie w Wrocławiu.

Jego Mość Król Prus uda się, jak słychać, dnia 24. w podróż do Tryer i krajów Hohenzellern.

Jej Mość Wielka księżna Sasko-wejmarska, matka, przybyła dnia 22go po południu z Petersburga do Berlina i wysiadła w królewskim zamku.

Rosya.

(Mianowania i łaski monarchy. — Ulgi w opłacie paszportów. — Oznaki ajentów konzularnych.)

Petersburg, 24. września. Cesarz wydał listy dziękczynne do mieszkańców Jekaterynosławia, Chersony, Tauryi i Bessarabii za udowodniony w ciągu wojny patryotyzm. Hrabia Benkendorf mianowany został ambasadorem przy dworze wirtembergskim, Szeremetiew ministrem dóbr skarbowych, Chruszczew jego adjunktem. — W Kronsztadzie założono obserwatoryum nautyczne i techniczny komitet budowy okrętów. Dzieciom ułaskawionych: Trubeckoj, Oboleński, Wołkoński, Szteczepin, Rostowski i Bariatyński pozwolono używać tytułu książęcego i praw do tego tytułu przywiązanych.

Petersburg, 16. września. Ukaz cesarski względem zniesienia opłaty od paszportów:

„My itd. rozkazujemy: 1) Artykułem 449 (tom XIV) kodeksu, a mianowicie ustawy względem paszportów i zbiegów w 15 kontynuacyi dekretowany przykaz co do pobierania osobnej należytości od paszportów wydanych podróżującym za granicą, ma być całkiem zniesiony, a na przyszłość należytość ta więcej już pobierana nie będzie. 2) Opłata za druk blankietów na paszporta zagraniczne zaprowadzona być ma w sposób następujący: za każdy paszport bez ograniczenia liczby osób w nim wyrażonych pobierać należy za każdych sześć miesięcy pięć rubli, za każdy rok dziesięć rubli, za półtora roku piętnaście rubli i t. d. 3) Od zebranej w ten sposób kwoty za blankiety paszportowe oddawać należy cztery rubli 50 kopijek za każde półrocze funduszowi inwalidów, a 50 kopijek III. wydziałowi najwyższej Naszej kancelaryi, której obowiązkiem będzie nadal przysposobienie blankietów paszportowych i wyciśnięcie pieczęci państwa na tych blankietach. 4) Od tych, którzy na zasadzie dawniejszych postanowień otrzymali paszporta zagraniczne bez opłacenia żadnych innych należytości prócz wydatków za drukowanie blankietów, żądać należy i na przyszłość opłaty za te blankiety według dawniejszej taksy zmniejszonej, i tę również III. wydziałowi kancelaryi Naszej przesyłać, i 5) wszystkie ukazem niniejszym nie zniesione postanowienia w dotychczasowej mocy ich obawiązującej utrzymać.

— Ajent konzularny amerykańskich Stanów zjednoczonych w Kronsztadzie upraszał, by mu wolno było zatknąć banderę narodową na swem pomieszkaniu, a nade drzwiami wywiesić herby północnoamerykańskie. Dano mu na to przyzwolenie, lecz oraz otrzymać mogą dozwolenie w tym względzie ajenci handlowi innych rządów obcych tak w Kronsztadzie jak i w innych rosyjskich miastach handlowych, jeśli tego zażądają.

Turcya.

(Obchód imienin Cesarza rosyjskiego. — Eskadra angielska na czarnem morzu. — Zajście w Trebizondzie. — Wyprawa ku Montenegru. — Korpus obserwacyjny od Montenegru. — Bieżące.)

Konstantynopol, 12. września. Lorda Redcliffe przyjmował Sułtan 9. b. m. na prywatnej audyencyi. — W dzień imienin Cesarza Aleksandra składał sekretarz Sułtana, Emin Bej, w imieniu swego monarchy, życzenia panu Buteniew w Bujukdere, a Cabuli Effendi w imieniu wysokiej Porty.

— Do Marsylii przywiózł okręt „Sinai“ wiadomości z **Konstantynopola** z 15go września. Eskadra admirała Lyons otrzymała w drodze telegraficznej rozkaz, nieopuszczać Bosforu tak długo, dopokąd niezostanie rozstrzygnięta sprawa o Bołgrad i wyspę wężową. Także oczekiwano tam kilku statków francuskich. Z tej samej przyczyny pozostaną jeszcze Austryacy w Księstwach Naddunajskich. — *Journal de Constantinople* donosi o niebezpiecznem zaburzeniu, jakie wydarzyło się w Trebizondzie. Ośmiu majtków tureckich zdarło jakiemuś statkowi handlowemu banderę i powrzucało majtków w morze. Konzul rosyjski żądał potem, żeby kapitana portowego usunięto, majtków ukarano publicznie bastonadą i powrócono straty. Dywan nakazał śledztwo w tej sprawie. — Część gwardyi sułtańskiej odpłynęła do Hercogowiny. Porta oświadczyła, że chce nadać znaczenie swemu prawu do Montenegru, który stanowi część państwa otomańskiego.

Okręt „Tage“ przywiózł do Marsylii wiadomości z **Konstantynopola** z 11go września. Komenda nad korpusem, który ma być utworzony w Monastyrze dla obserwacyi Montenegrów, otrzyma Mehemed Basza. Ekspedycya została zaniechana; Znaczna liczba Montenegrów zdezertowała, a 200 zbiegów pojmano. Zamach powstańczy w okolicach Bałkanu został przytłumiony.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 27. września. Wczoraj wieczór renta 3 procentowa 68.92$^1/_2$. Dzienniki wychodzące w Bayonie donoszą, że JJ. MM. Cesarstwo mają dnia 29. b. m. odjechać z Biarritz do Bordeaux, gdzie ma się odbyć przegląd wojsk i przygotowano świetne przyjęcie. Dzień przyjazdu JJ. MM. Cesarstwa do St. Cloud jeszcze nieoznaczony.

Paryż, 25. września. *Monitor* donosi, że admirał Lavaud mianowany został drugim komendantem eskadry ewolucyjnej. — *Journal des Debats* donosi, że baron Hübner spodziewany jest w Marsylii, zkąd się udać ma do Biarritz. — Według *Monitora floty* składać się ma eskadra przeznaczona na morze śródziemne z czterech okrętów pod dowództwem admirała Tréhouart. — *Patrie* donosi, że gabinet hiszpański wstrzymał przedaż dóbr kościelnych.

Paryż, 26go września. Wczoraj po południu przybito na giełdzie ogłoszenie, że bank francuski podwyższył stopę procentową od pożyczek i weksli o jeden od sta. Na tę wiadomość spadła renta 3procentowa z 69.10—69.05 na 68.85 i 68.82$^1/_2$. — Ceny zboża podniosły się w Marsylii. — *Pays* donosi, że ambasador hiszpański p. Serrano przybył do Paryża. Za tydzień ma się pan Serrano udać w osobnej misyi do Petersburga, zkąd za miesiąc powróci.

Londyn, 25go września. Feldmarszałek Hardinge umarł tu dnia wczorajszego.

Kopenhaga, 25. września. Zdaje się, że całe ministeryum będzie rozwiązane. Przyjęcie dymisyi ministra finansów jeszcze niezdecydowano. Dziś odbyła się bardzo żywa konferencya ministrów.

Konstantynopol, 19go września. Komisya w sprawie Księstw Naddunajskich nieodjechała jeszcze. Sir Bulwer odjechał do kąpiel w Brusie. Montenegryni opuszczają w znacznej liczbie Konstantynopol. W Kiarhana zniszczyła eksplozya prochownie; szczęściem nikt przytem niezginął. Mówią o założeniu kolei żelaznej między Pera a Bujukdere. Słychać, że admirał Houston Stewart otrzymał rokaz nieopuszczać jeszcze carnego morza. — W Trebizondzie zaszły zatargi między rosyjskimi i tureckimi majtkami; na reklamacyę konzula rosyjskiego uchylono kapitana portowego i aresztowano go wraz z trzema majtkami. Szach perski ma jak

słychać zamiar zdać się na sąd rozjemczy jednego z mocarstw zagranicznych w swem nieporozumieniu z Anglią.

Ateny. 20. września. Izba przyjęła traktat handlowy zawarty z Belgią. Admirał Bonet Villaumez mianowany został komendantam floty morza śródziemnego. Na granicy rozproszono bandę zbójecką, która wtargnęła z Turcyi.

Kurs lwowski.

Dnia 27. września.

		gotówka		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	47	4	50
Dukat cesarski	„ „	4	52	4	55
Półimperya zł. rosyjski	„ „	8	23	8	26
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	37½	1	38⅓
Talar pruski	„ „	1	31	1	32
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	45	81	7
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	30	73	8
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	45	81	45

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 26. września.

				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	78	78
detto pożyczki narod.	5%	„	81 80	82⅛
detto z r. 1851 serya B. . .	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . .	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa . . .	4½%	„	—	—
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłata .	4%	„	—	—
detto detto detto . .	3%	„	—	—
detto detto	2½%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	120	120
detto detto z r. 1854 . . .		„	102 101½	101⅞
Obl. wiéd. miejskiego banku	2½%		—	—
Obl. lomb. wen pożyczki z r. 1850 . .	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto galicyijskie i węgierskie .	5%		73 72 71½	72
detto krajów koron.	5%		—	—
Akcye bankowe			1052 1050	1051
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			565	565
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.			332½ 325	329½
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			2535 2498¾	2515
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr. . .			—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr. .			—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.			—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			530	530
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr. . .			—	—
Renty Como			—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 26. września.

		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	88	88	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	106¼ 107	106¾	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl.	105¼ ¾	105½	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78¼ ½	78⅜	2 m.
Lipsk za 100 talarów	155¼	155¼	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—15 17	10—16	3 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	104½ ¾	104½	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m
Paryż za 300 franków	123½ 123	123	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	260 258	259 31	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarskie dukaty	9 9 t.	9	Agio.
Dukaty al marco	—	—	Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 27. września.

Oblig. długu państwa 5% 79⅞; 4½ 70; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; 2½% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 125. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1064. Akcye kolei półn. 2580. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 531. Lloyd 427½. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 567½ złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 105¾ 3 m. Genu — l. 2 m. Frankfurt 104¾ 2 m. Hamburg 77½ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 10. 2 m. Medyolan 103½. Marsylia —. Paryż 121¾. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 8⅝. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. —. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 104⅞. Pożyczka narodowa 81⅞. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 335½. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej 209½.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. września.

Hr. Piniński Eust., z Babicy. — PP. Łączyński Hyp., z Liska. — Błażowski Henr., z Jazłowca. — Czerwiński Stanis., z Międzyszowa. — Jaworski Józef, z Kobylnicy. — Skrzyński Franc., c. k. szambelan, z Krakowa. — Dr. Plauer Juliusz, z Wiédnia. — Komarnicki Lud., adwokat kraj., z Krakowa. — Bogucki Walerian, z Dombrowy. — Krajewski Mikoł., z Turzego. — Romaszkan Mikoł., z Horodenki. — Kozicki Juliusz, z Sikierzyniec.

Dnia 28. września.

Hr. Baworowski Wład., z Oderberga. — Hr. Starzyński Leop., z Podkamienia. — Hr. Borkowski Aleksander, z Krakowa. — PP. Łacki Józef, z Sarn. — Strzelecki Eug., z Wyrowa. — Januszewski Teofil, z Ubinia. — Siarczyński Zygm., z Streptowa. — Głowacki Władysław, z Kozówki. — Dylewski Marian, z Stanisławowa. — Mysłowski Józef, z Żółkwi. — Strzelecki Jan, z Kukizowa. Żurakowski Aug., z Korbacza. — Piwocki Karol, c. k. przełożony powiatowy, z Krakowa. — Perelli Angel, c. k. inżynier obw., z Sadowej Wiszni. — Skrzyszewski Józef, z Sewerynki. — Mosch Karol, c. k. radca nadworny, z Wiédnia. Niesiołowski Anzelm, z Sokola. — Janicki Wiktor, z Ostrozca. — Zaleski Leon, z Sanoka. — Czernohorski Kasper, c. k. komisarz tel., z Wiédnia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. września.

Br. Brückman Ksaw., do Wołoszczy. — PP. Antoniewicz Wincenty, do Skwarzawy. — Podlewski Walerian, do Chomikówki. — Wysocki Florian, do Hrehorowa. — Pawlikowski Leander, do Majdanu. — Wachtel Henr., c. k. komisarz gór., do Przemyśla. — Czacki Alex., do Bartatowa. — Terlecki Marcel i Paprocki Ant., do Czyczania. — Bal Franc., do Tuligłów. — Smarzewski Nikodem, do Artasowa.

Dnia 28. września.

Ks. Lubomirski Adam, do Krakowa. — Hr. Dzieduszcki Aleksander, do Żółkwi. — Hr. Thun, c. k. feldmarszałek porucznik, do Tarnopola. — Hr. Drohojewski Józef, do Balicy. — Hr. Rzyszczewski, do Dembicy. — PP. Nikorowicz Karol, do Tarnowa. — Romaszkan, do Dembicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 26. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	324.36	+ 12.7°	78.2	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	325.10	+ 17.0°	71.9	zachodni mierny	„
10. god. wiecz.	326.17	+ 11.0°	90.1	półn.-zach. sł.	„

Wieczór deszcz 2‴93.

TEATR.

Dziś: Opera niem.: „**Alessandro Stradella.**“

Dnia 27. września 1856 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

10. 40. 19. 58. 84.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 11. i 25 października 1856 r.

KRONIKA.

W niedzielę dnia 28. września odbyła się w tutejszym kościółku parafialnym Śgo Mikołaja obrz. łac. rzadka uroczystość. Małżonkowie Kazimierz Tymiński, majster szewski, starzec 80letni, i Teresa z Antoniewiczów Tymińska, o dwa lata młodsza tylko, przebywszy wspólnie 56letni żywot uczciwości i pracy, odprawiali złote wesele swoje. Rozczulający to był widok patrzeć na tych sędziwych, przedpółwiekowych małżonków, jak otoczeni wesołem gronem dzieci, wnuków i prawnuków, razem w liczbie 46, przystępywali do stóp ołtarza, by ponowić sobie jeszcze raz te przysięgi, któremi związali niegdyś swe serca pełne nadziei i życia, a których wierne dopełnienie potwierdzało teraz tyle żyjących dowodów. Obrządek ślubny odprawiał przewielebny JMKs. Arcybiskup Gutkowski, a ksiądz Odelgiewicz miał przy tej sposobności stosowną przemowę do zgromadzonego ludu. Natłok ciekawych był tak wielki, że większa połowa musiała pozostać przed kościołem, by choć z daleka przypatrzyć się tym szczęśliwym, powtórnym nowożeńcom.

— Dochód c. k. uprzyw. austryackiego towarzystwa kolei żelaznej wynosił od 9. do 15. września na linii północnej 138.052 złr. z przewyżką w porównaniu z rokiem zeszłym w sumie 16.320 złr., na południowo-wschodniej przestrzeni 106.232 złr. a zatem w porównaniu z rokiem zeszłym mniej o 37.637 złr., i na przestrzeni z Wiédnia do Nowo-Szöny 32.427 złr., razem 270.711 złr. (z niedoborem specyalnym w sumie 21.303 złr.), za którą na linii północnej przewieziono 31.978 osób i 234.834 cetnarów towaru, na przestrzeni południowo-wschodniej 17.521 osób i 241.663 cetnarów towaru, a na kolei z Wiédnia do Nowo-Szöny 6944 osób i 105.534 cetnarów towaru. Ogólny dochód towarzystwa wynosił roku bieżącego, a mianowicie w ciągu czasu wspomnionego 9,659.044 złr. czyli o 1,625.383 złr. więcej niż roku zeszłego w odnoszącym się przeciągu czasu.

— „Inwalid ruski“ podaje liczbę przybyłych do Moskwy gości cywilnych na 60.000. Jenerał-gubernator Moskwy, hrabia Zakrzewski ogłosił dnia 20go b. m. urzędownie festyn ludu. Napomina w nim mieszkańców, ażeby się radowali, przytem do sytu jedli i pili; zachować się jednak winni tak, ażeby serce Cara uweselili. Przed festynem będzie Cesarz przejeżdżać około wszystkich stołów, a potem da znak do rozpoczęcia. Według powyższego dziennika, wynosi długość stołów 10½ wiorst, zatem około 1½ mili; ustawione są w okrąg, którego średnica wynosi 310 sążni. Na zjedzenie złożono 2496 pudów (a 40 ft.) szynek, 936 pudów kiełbas, 3120 pieczonych skopów, 12.480 pieczonych kur, 49.920 pasztetów, 24.960 pirogów z serem, 145.088 bułek pszennych, 312 pudów masła, 1252 wiader wina i 3120 wiader piwa. Było 3120 piramid na wystawę skopów, 1248 na szynki, 2496 na pasztety i t. p. i 14.400 sztuk naczyń do napojów. Sama budowa kosztowała 75.425 rubli.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*